

UNIVERSITY OF CAMBRIDGE

CLASSICAL TRIPOS Part IA

Wednesday 13 June 2007 9 to 12

Paper 2

ALTERNATIVE GREEK TRANSLATION

Answer all questions.

Sections A and B carry equal weight.

It is important to write good English.

Answers from each Section must be written in a separate booklet.

Write your number (not your name) on the cover-sheet of each Section booklet.

Candidates who do not write legibly may find themselves at a grave disadvantage.

STATIONERY REQUIREMENTS

20 Page Booklets x 2

Rough Work Pad x 1

Tags

SPECIAL REQUIREMENTS

None

You may not start to read the questions printed on the subsequent pages of this question paper until instructed that you may do so by the Invigilator

SECTION A

Translate into English:

A1 αὐτὰρ ἐγώ βούλευον, ὅπως ὅχ' ἄριστα γένοιτο,
 εἰ τιν' ἔταιροισιν θανάτου λύσιν ἡδ' ἐμοὶ αὐτῷ
 εύροιμην· πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὑφαινον,
 ὥς τε περὶ ψυχῆς· μέγα γάρ κακὸν ἐγγύθεν ἦν.
 ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
 ἀρσενες ὅιες ἡσαν ἐϋτρεφέες δασύμαλλοι,
 καλοί τε μεγάλοι τε, ιδονεφέες εῖρος ἔχοντες·
 τοὺς ἀκέων συνέεργον ἐϋστρεφέεσσι λύγοισι,
 τῇς ἐπὶ Κύκλωψ εῦδε πέλωρ, ἀθεμίστια ειδώς,
 σύντρεις αἰνύμενος· ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἀνδρα φέρεσκε,
 τῶ δ' ἐτέρῳ ἐκάτερθεν ἵην σώοντες ἔταιρους.
 τρεῖς δὲ ἐκαστον φῶτ' ὅιες φέρον· αὐτὰρ ἐγώ γε —
 ἀρνειός γάρ ἔην, μῆλων ὅχ' ἄριστος ἀπάντων —
 τοῦ κατὰ νῶτα λαβών, λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθεὶς
 κείμην· αὐτὰρ χερσὶν ἀώτου θεσπεσίοιο
 νωλεμέως στρεφθεὶς ἔχόμην τετληότι θυμῷ.

HOMER *Odyssey* IX 420–35

A2 καὶ ὥσπερ ἐκ τῆς λίθου ἐκείνης ὄρμαθὸς πάμπολυς ἔξήρτηται χορευτῶν
 τε καὶ διδασκάλων καὶ ύποδιδασκάλων, ἐκ πλαγίου ἔξηρτημένων τῶν τῆς
 Μούσης ἐκκρεμαμένων δακτυλίων. καὶ ὁ μὲν τῶν ποιητῶν ἔξ ἄλλης Μούσης, ὁ
 δὲ ἔξ ἄλλης ἔξήρτηται — ὄνομάζομεν δὲ αὐτὸ κατέχεται, τὸ δέ ἐστι
 παραπλήσιον· ἔχεται γάρ — ἐκ δὲ τούτων τῶν πρώτων δακτυλίων, τῶν
 ποιητῶν, ἄλλοι ἔξ ἄλλου αὖ ἡρτημένοι εἰσὶ καὶ ἐνθουσιάζουσιν, οἱ μὲν ἔξ
 Ὀρφέως, οἱ δὲ ἐκ Μουσαίου· οἱ δὲ πολλοὶ ἔξ Όμήρου κατέχονται τε καὶ
 ἔχονται. ὃν σύ, ὡς Ἰων, εἰς εἰ καὶ κατέχῃ ἔξ Όμήρου, καὶ ἐπειδάν μὲν τις ἄλλου
 του ποιητοῦ ἄδη, καθεύδεις τε καὶ ἀπορεῖς ὅτι λέγης, ἐπειδάν δὲ τούτου τοῦ
 ποιητοῦ φθέγξηται τις μέλος, εὐθὺς ἐγρήγορας καὶ ὀρχεῖται σου ἡ ψυχὴ καὶ
 εὐπορεῖς ὅτι λέγης· οὐ γάρ τέχνῃ οὐδ' ἐπιστήμῃ περὶ Όμήρου λέγεις ἢ λέγεις,
 ἀλλὰ θείᾳ μοίρᾳ καὶ κατοκωχῇ, ὥσπερ οἱ κορυβαντιῶντες ἐκείνου μόνου
 αἰσθάνονται τοῦ μέλους ὄξέως ὃ ἀν ἦ τοῦ θεοῦ ἔξ ὅτου ἀν κατέχωνται.

PLATO *Ion* 536a4–c3

A3 πόλιν δὲ δείξω τήνδε μακαριωτέραν
 ἡ τοὺς Αχαιούς, ἐνθεος μέν, ἀλλ' ὅμως
 τοσόνδε γ' ἔξω στήσομαι βακχευμάτων·
 οἱ διὰ μίαν γυναικαὶ μίαν Κύπριν,
 θηρῶντες Ἐλένην, μυρίους ἀπώλεσαν.
 οὐ δὲ στρατηγὸς ὁ σοφὸς ἐχθίστων ὑπερ
 τὰ φύλατ' ὥλεσ', ἡδονὰς τὰς οἰκοθεν
 τέκνων ἀδελφῷ δοὺς γυναικὸς οὔνεκα,
 καὶ ταῦθ' ἐκούσης κοὺ βίᾳ λελησμένης.
 ἐπεὶ δ' ἐπ' ἀκτὰς ἥλυθον Σκαμανδρίους,
 ἔθνησκον, οὐ γῆς ὅρι' ἀποστερούμενοι
 οὐδ' ύψιπυργὸν πατρίδ'· οὓς δ' Ἀρης ἔλοι,
 οὐ παιδας εἶδον, οὐ δάμαρτος ἐν χεροῖν
 πέπλοις συνεστάλησαν, ἐν ξένῃ δὲ γῆ
 κείνται· τὰ δ' οἴκοι τοῖσδ' ὅμοι' ἐγίγνετο.
 χῆραι γ' ἔθνησκον, οἱ δ' ἀπαιδες ἐν δόμοις
 ἄλλως τέκν' ἐκθρέψαντες.

EURIPIDES *Trojan Women* 365–381

SECTION B

Translate into English:

- B1** Socrates describes the Athenians' practice of turning to the professionals for expert advice.

ἐγὼ γὰρ τοῦτο, ὃ Πρωταγόρα, οὐκ ὡμην διδακτὸν εἶναι, σοὶ δὲ λέγοντι οὐκ ἔχω ὅπως ἀν ἀπιστῶ. ὅθεν δὲ αὐτὸ δίγοῦμαι οὐ διδακτὸν εἶναι μηδέ ύπ' ἀνθρώπων παρασκευαστὸν ἀνθρώποις, δίκαιος εἰμι εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ Αθηναίους, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι Ἑλλῆνες, φημὶ σοφούς εἶναι. ὅρω οὖν, ὅταν συλλεγῶμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐπειδάν μὲν περὶ οἰκοδομίας τι δέῃ πρᾶξαι τὴν πόλιν, τοὺς οἰκοδόμους μεταπεμπομένους συμβούλους περὶ τῶν οἰκοδομημάτων, ὅταν δὲ περὶ ναυπηγίας, τοὺς ναυπηγούς, καὶ τάλλα πάντα οὕτως, ὅσα ἡγοῦνται μαθητά τε καὶ διδακτὰ εἶναι· ἐὰν δέ τις ἄλλος ἐπιχειρῇ αὐτοῖς συμβουλεύειν δὸν ἐκεῖνοι μὴ οἰονται δημιουργὸν εἶναι, κἀν πάνυ καλὸς ἦ καὶ πλούσιος καὶ τῶν γενναίων, οὐδέν τι μᾶλλον ἀποδέχονται, ἀλλὰ καταγελῶσι καὶ θορυβοῦσιν, ἔως ἂν ἡ αὐτὸς ἀποστῆ ὁ ἐπιχειρῶν λέγειν καταθορυβηθείς, ἢ οἱ τοξόται αὐτὸν ἀφελκύσωσιν ἡ ἐξάρωνται κελευόντων τῶν πρυτάνεων. περὶ μὲν οὖν ὧν οἰονται ἐν τέχνῃ εἶναι, οὕτω διαπράττονται.

PLATO *Protagoras* 319b-c

τοῦτο [line 1]	the political expertise (<i>τέχνη</i>) referred to in the previous argument
οὐκ ἔχω ὅπως...	'I don't see how...'
ὅθεν	'on the basis of what'
οἰκοδομία	'house-building'
σύμβουλος	'adviser'
ναυπηγία	'ship-building'
τοξότης	'policeman'
ἐξάρωνται	from <i>ἐξαίρω</i>
πρυτάνεις	public officers

B2 Menelaus has asked the Old Man of the Sea which members of the returning Greek army are still alive. He is given the answer, and is also told of his own fate.

ως ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 'υἱὸς Λαέρτεω, Ιθάκη ἔνι οἰκία ναιών·
 τὸν δ' ἴδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα,
 νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἣ μιν ἀνάγκη
 ἵσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ίκέσθαι·
 οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἔταιροι,
 οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὔρεα νῶτα θαλάσσης.
 σοι δ' οὐ θέσφατόν ἔστι, διοτρεφὲς ὁ Μενέλαος,
 Ἀργει ἐν ἵπποβότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν,
 ἀλλά σ' ἐς Ἡλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαῖης
 ἀθάνατοι πέμψουσιν, ὅθι ξανθὸς Ταδάμανθυς,
 τῇ περ ρήστῃ βιοτῇ πέλει ἀνθρώποισιν·
 οὐ νιφετός, οὐτ' ἀρ χειμῶν πολὺς οὔτε ποτ' ὅμβρος,
 ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγὺ πνείοντος ἀήτας
 Ωκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους·
 οὔνεκ' ἔχεις Ἐλένην καὶ σφιν γαμβρὸς Διός ἐσσι'.

HOMER *Odyssey* 4.554–569

ἢν	'his'
νῶτα	'back'
θέσφατον	'ordained by the gods'
πότμον	'fate'
πείρατα γαῖης	'ends of the earth'
ὅθι	'where'
ρήστῃ	'easiest'
λιγὺ	'with whistling sound'
ἀναψύχειν	'to make cool'
γαμβρός	'son-in-law'

END OF PAPER